

September is een topmaand voor de tong. In aanloop naar deze periode monsterde Hét VISblad medio juli aan op een charterboot voor een avondvisserij op *Solea solea*. De Belgische crew laat in dit artikel zien hoe je deze typische zomervis vangt.

TEKST: JORAN BAL > FOTOGRAFIE: RINALDO LOKERS

ZOMER AVOND TONGEN

Peter poseert trots met de grootste tong van de avond.

“Dit is een geheel zelfvoorzienende groep: de onderlijnen, het aas en zelfs de stek waar we deze avond gaan vissen komt uit hun koker. Op deze trip ben ik net een buschauffeur”, zegt schipper Hank Perrée lachend, waarna de onafscheidelijke sigaar weer in de mondhoek gaat en hij de motoren de sporen geeft. Kris Smolders en kornuiten – Fons, Ludo, Achiël, Dennis en Peter – uit de omgeving van het Belgische Essen (net over de grens ten zuiden van Roosendaal) zijn vaste gasten aan boord van Wiesje. “Vijf à zes keer per jaar stappen we op bij Hank”, licht Achiël toe. “Vanaf het najaar mikken we op schar en wijting, nu zijn we hier voor de tong.”

STEENWORP AFSTAND

Met de boot van Fons – die in de haven van Vlissingen naast Wiesje ligt – vist het gezelschap ook regelmatig

op *Solea solea*. “Dat scheepje is kleiner, dus daar kunnen we maar met zijn drieën op. Bovendien durf ik het er niet mee aan om in het donker terug te varen naar de haven. Op de Westerschelde komen immers nogal wat bootjes voorbij, ook ‘s nachts”, wijst Fons op het gigantische containerschip dat vanaf zee opstoot richting de haven van Antwerpen. Vandaar de keus om aan te monstren bij Hank. Die brengt het gezelschap richting het thuisland, want de stek waar het moet gebeuren ligt voor Cadzand-Bad – op steenworp afstand van België.

VOLGELOPEN PUTJE

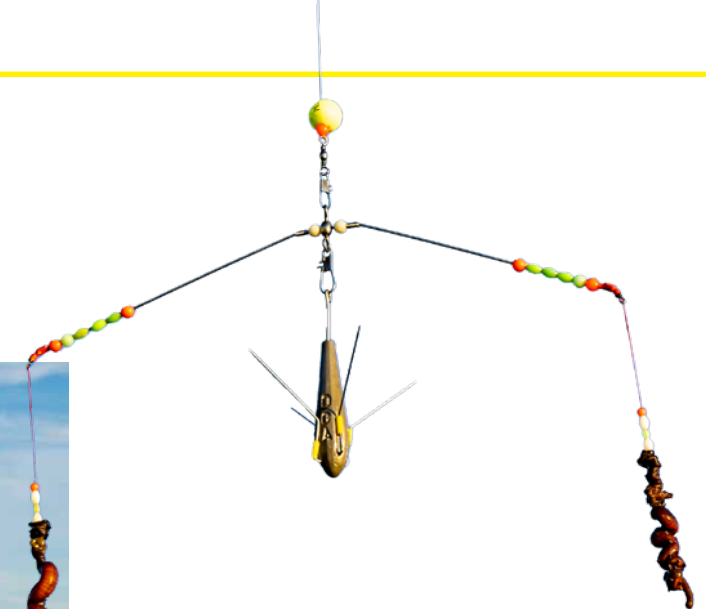
In de luwte van de pier die de in 2016 aangelegde jachthaven beschermt – vanwege springtij jakkert het afgaande water zuidwaarts – ankert Hank de boot op zes meter diepte. “Hier lag vroeger een putje van 10 tot 20 meter omtrek dat onder invloed van het nieuwe stromingspa-

troon is volgelopen met zand. Toch is het nu nog altijd een goede stek”, verklaart Kris de keuze. Je moet het weten, want anders zou je kunnen denken dat we helemaal verkeerd zitten. De boot ligt net buiten het werpbereik van de vissers op het strand en je kan bijna binnenkijken bij de appartementen iets verderop aan de boulevard. “Het is net strandvissen, maar dan vanaf een boot”, merkt Ludo ludiek op.

VEEL DRAAD GEVEN

Het vertrouwen is echter groot en met gezwinde spoed gaan de met pieren beaasde onderlijnen uptide (schuin tegen de stroming in) te water. Daarna wordt veel ‘draad’ gegeven – hoe meer, hoe beter – zodat het afgaande tij de onderlijnen mooi plat op de bodem drukt. De Belgische crew trekt een pintje open en installeert zich vol verwachting op de banken. Daar blijven ze vervolgens zitten, want er gebeurt helemaal

‘Het is op deze stek net strandvissen, maar dan vanaf een boot’, merkt Ludo ludiek op

niets. ‘Liggen we eigenlijk wel goed?’, klinkt het vervolgens ietwat voorzichtig vanaf het achterdek. “Precies op jullie coördinaat. Dus als je niks vangt, is het je eigen schuld”, deelt Hank een plaagstootje uit.

WEINIG STABIEL SEIZOEN

Op het moment van schrijven – eind juli – is het volgens de schipper een ‘superwisselvallig’ tongseizoen. “Dagen met zeer goede vangsten worden afgewisseld met hele slechte dagen. Er zit weinig stabiliteit in. Maar deze mannen kunnen een aardig potje vissen en vangen heus wel een tongetje hoor”, stelt hij ons gerust. Zijn voorspelling komt al snel uit, want op de linkerhengeltop bij Ludo zien we een tikje. “Tong”, zegt ‘Lu’ gedecideerd bij de tweede tik. “Ze bijten aan en gaan vervolgens stilliggen. Als je een aanbeet hebt gemist, weet je vaak niet eens dat er vis aan de lijn zit.” Om alle signalen goed te kunnen zien zit er gevlochten lijn op de molens. Nylon is een *no go* vanwege de rek in de – vele meters uitstaande – lijn.

AANBETEN IN VLAGEN

Na de eerste ‘scheefsmoel’ is de ban gebroken en komen er meer tongen aan boord – vissen van ruim boven de 24 cm gaan de emmer in, ondermaatse vis retour Noordzee. Dit gaat zo een tijdje door, waarna de rust terugkeert. “Dat is typisch tong”, verklaart Kris de plotselinge opleving die wordt gevolgd door een periode van inactiviteit. “De aanbeten komen doorgaans in vlagen. Zo heb je volop actie, zo valt het helemaal stil.” De vretelij van krabben en garnalen maakt het regelmatig controleren en >>

De donkere uren staan hoog aangeschreven voor de tong, maar vanaf de boot kan deze vis ook overdag prima worden gevangen

verversen van het aas op de haken echter een must. Daarbij zien we dat er met zogenaamde weegschaaltjes en traditionele paternosters wordt gevist. “Een kwestie van persoonlijke voorkeur. Met verzwaren blijft ook een driehaaks paternoster mooi plat op de bodem liggen”, oordeelt Kris. De kraaltjes boven de haken zijn optioneel. “Voor de pladijs (schol) is dat een must, nu is het meer een soort bijgeloof.”

51 METER VERKASSEN

Een ander soort bijgeloof betreft de stek. Her en der klinken geluiden dat we toch niet helemaal goed liggen – ‘recht voor die palenrij zou beter zijn’. “Vissen is een kwestie van geduld hè?!” , werpt Hank voor de vorm nog tegen. “Maar als jullie erop staan dan doe ik wel een verkasje van 51 meter hoor. Voor alles is er een eerste keer.” Bij het starten van de motor worden de lijnen opgedraaid en komen er onverwacht nog drie tongen binnen. “Zeg Jos, je hebt deze coördinaat toch wel opgeslagen?”, vervolgt hij als de boot in beweging komt. Nog geen minuut later zakt het anker weer naar de bodem. “Als het hier niks is, dan gaan we weer terug naar de stek van net”, probeert Achiel Hank te ‘ambeteren’. “Dan geef ik touw bij en liggen we zo weer op dezelfde plek”, countert de schipper vlijmscherp.

OLYMPISCH KALM BLIJVEN

Daar is echter geen aanleiding voor: al snel komen de eerste tongen boven water. Ook bij de mannen die het tot dan toe rustig hadden begint het te lopen. “Het is een kwestie van olympisch kalm blijven”, zegt Den-

Bot is een mogelijke bijvangst.

nis terwijl hij een tong onthaakt. De schertsende opmerking van zijn maten dat de boot goed ligt als er op zijn ‘kabeljauwhaken’ vis bijt, laat hij van zich afglijden. “Bovendien is het nog niet donker. Dan kan het alleen maar beter worden.” Peter heeft zich vooralsnog wat afzijdig gehouden van alle grappen en grollen, gefocust als hij is op zijn hengeltoppen die zich maar niet willen verroeren. Daar komt nu echter verandering in. Bij het binnendraaien doet de flink doorbuigende top al vermoeden dat dit wel eens een beste vis kan zijn. Niet veel later poseert hij met een lap van een tong. “Het gaat om kwaliteit in plaats van kwantiteit”, klinkt het met een knipoog.

EXTRA DRAAD GEVEN

Toch mikken zijn vismaten maar wat graag op aantallen. Bij een aanbeet wordt er niet meer binnendraaid, maar juist extra lijn bijgege-

ven. “Dat zorgt ervoor dat de andere, nog lege haken weer netjes plat op de bodem liggen”, legt Kris uit. “Zo maak je kans op een doublet of wellicht een triplet.” In het licht van zijn hoofdlamp voegt hij de daad bij het woord. Na de eerste tik op de hengeltop gaat de molenbeugel open en trekt hij een paar meter draad van de spoel. Een paar minuten later volgt een nieuw roffeltje. “Nu maar hopen dat het mooie exemplaren zijn, want ook kleine tongetjes kunnen je hengeltop flink doen klapperen”, zegt hij bij het oppakken van de hengel. Na rustig de lijn binnen te hebben gedraaid, bungelen er twee fraaie tongen aan de paternoster. “Da is ne mooien trek”, klinkt het opgetogen in het Kempisch.

STROMING WEG, GEEN TONG

Daar volgen er nog een paar van in het laatste deel van deze avondsessie – wellicht mede dankzij nog een

subtiel verkasje van 88 meter naar iets dieper water? “En dan te bedenken dat september in mijn optiek traditiegetrouw de beste maand is voor de tong”, kijkt Hank tevreden toe hoe de Belgische ploeg de handen vol heeft en de emmers zich vullen. “Als het zeewater niet te snel afkoelt kun je ze zelfs nog tot in oktober vangen.” Die maand staat de volgende trip van de zes Belgen reeds in de agenda van Hank genoteerd, al zal dan volgens Jos de wintervis het hoofddoel vormen. “Nu gaat de stroming eruit, vallen de lijnen slap en de aanbeten weg. Tijd om in te pakken en op huis aan te gaan.” Met een prachtig vlak zeetje, fantastische zonsondergang en een leuke klus tong kijkt iedereen aan boord terug op een bijzonder geslaagde avond. “Meer moet dat toch niet zijn”, zegt Dennis uitermate content.

>> MATERIAAL

Kies bij de bootvisserij op tong voor een uptide hengel (2.70-3.00 meter) waarmee je werpgewichten van zo’n 250 gram kunt wegzetten. Op de molen (10.000-formaat, met een sterke as) komt 14/00 gevlochten lijn met aan het uiteinde een tonwartel. Daaraan bevestigt je de onderlijn (een traditionele paternoster of een weegschaaltje). Die bestaat uit een staande lijn van 50/00 nylon, verzwaren bij de afhouders en ongeveer 15 cm lange haaklijnen van 20/00 Amnesia. “Kies voor kleine, langstelige haken maat 8”, tipt Kris. “Subtiliteit is essentieel aangezien de tong een kleine bek heeft. Rijg daarom ook niet te veel aas (piere of zagers) op de haak. Dat voorkomt een hoop gemiste aanbeten.” Een werpgewicht van zo’n 180 gram met ankers zorgt dat de onderlijn mooi op zijn plek blijft liggen – tong is immers een echte bodemvis.

